

Referencia:	22356/2021
Procedimiento:	Reglamentos y ordenanzas
Interesado:	DIPUTACION PROVINCIAL DE ALICANTE
Representante:	
U. DE GESTIÓ (SERVEIS SOCIALS)	

INFORME TÉCNICO

Visto el expediente de referencia, el/la Técnico que suscribe y en relación al mismo, tiene a bien emitir el siguiente **INFORME**:

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

1) DESCRIPCIÓ GENERAL DEL PROJECTE O NORMA

Denominació del projecte o norma

Aprovació del "Reglament del Servei d'Ajuda a Domicili". S.A.D de l'Ajuntament d'Alcoi.

Òrgan administratiu que la promou

Regidoria d'Igualtat, Polítiques Inclusives, Infància i Adolescència. Ajuntament d'Alcoi.

Context o àmbit d'actuació de la norma

La Constitució espanyola (1978) com a norma suprema que fonamenta tota la normativa jurídica i informa tots els textos legislatius en els seus articles exposa el següent: l'article 9.2 "*correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguen reals i efectives; remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social*"; i l'article 14 estableix l'eliminació de totes les formes de discriminació, "*per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social*".

La llei 30/2003, de 13 d'octubre, sobre mesures per a incorporar la valoració de l'impacte de gènere en les disposicions normatives que elabora el Govern explica en la seua exposició de

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>

motius la importància d'integrar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i els programes per a analitzar les seues conseqüències per a les dones i els hòmens, respectivament, abans de prendre decisions.

L'article 19 de la Llei 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva d'homes i dones, estableix que *“els projectes de disposicions de caràcter general i els plans d'especial relevància econòmica, social, cultural i artística que se sometran a l'aprovació del Consell de Ministres deuran incorporar un informe sobre el seu impacte per raó de gènere”*.

L'article 11.1 de l'esmentada llei, estableix així mateix, al respecte de les accions positives, que amb la finalitat de fer efectiu el dret constitucional de la igualtat, els poders públics adoptaran mesures específiques en favor de les dones per tal de corregir situacions patents de desigualtat de fet respecte dels hòmens. Aquestes mesures, que seran aplicables mentre subsistisquen eixes situacions, hauran de ser raonables i proporcionades en relació amb l'objecte que es persegueix en cada cas.

Per altra banda, segons la Disposició Adicional Primera d'aquesta llei s'entén com a representació equilibrada la presència de dones i homes de manera que, en el conjunt al qual es referisca, les persones de cada sexe no superen el 60% ni siguen menys del 40%.

Per la seua part, la nostra legislació autonòmica, Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre dones i homes, estableix en l'article 4 bis que *“els projectes normatius incorporaran un informe d'impacte per raó de gènere que s'elaborarà pel departament o centre directiu que propose l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa, d'acord amb les instruccions i directrius que dicte l'òrgan competent en la matèria, i deura acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació”*. A més, l'article 48 estableix que *“les administracions públiques valencianes posaran en marxa els mitjans necessaris perquè tota norma o escrit administratiu respecte en la seua redacció les normes relatives a la utilització d'un llenguatge no sexista”*.

A més de la normativa relativa a la igualtat, trobem tota aquesta altra aplicable a la norma objecte d'aquest informe.

- Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (d'ara endavant Llei 7/1985), en la redacció donada per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.
- Llei 39/2015 d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant Llei 39/2015).
- Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals (d'ara endavant ROF).

- Reial decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional (d'ara endavant RD 128/2018).
- Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de Règim Local de la Comunitat Valenciana (d'ara endavant Llei 8/2010).
- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat, de serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana (d'ara endavant Llei 3/2019).
- Decret 62/2017, de 19 de maig del Consell, pel qual s'estableix el procediment per a reconèixer el grau de dependència a les persones i l'accés al sistema públic de serveis i prestacions econòmiques (d'ara endavant, Decret 62/2017).
- Instrucció 3/2018, de 7 de setembre de 2018, relativa al procediment i la tramitació del Servei d'Ajuda a Domicili (d'ara endavant Instrucció 3/2018).
- Catàleg de Referència de Serveis Socials, aprovat el 16 de gener de 2013 pel Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (d'ara endavant Catàleg de Referència).

La Llei 7/1985 recull com a competència pròpia dels municipis *«l'Avaluació i informació de situacions de necessitat social i l'atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social»* (article 25.2 e). És una competència delegable per les Comunitats Autònomes o l'Estat a les entitats locals, la *«prestació dels serveis socials»* (article 27.3 c).

La Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de Règim Local de la Comunitat Valenciana, la qual recull com a competències dels municipis la prestació dels serveis socials (article 33.3.k).

L'«atenció domiciliària» s'estableix com a prestació professional del Catàleg de prestacions del Sistema Públic Valencià de Serveis Socials, la qual comprén l'«ajuda a domicili» (article 36.1. h 1ª).

Actualment, està regulat a través del Reglament SAD publicat en el Butlletí Oficial de la Província d'Alacant núm. 145 d'1 d'agost de 2013. Són les corporacions locals les que han de procedir a la seua regulació en el seu àmbit.

Objectius generals del projecte

Amb esta norma és pretén actualitzar la regulació municipal en matèria de servei d'ajuda a domicili a les previsions de la Instrucció 3/2018 i el Decret 62/2017 dictada per la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, a través de la Direcció General de Serveis Socials i Persones en Situació de Dependència. Amb la finalitat d'establir en el nou reglament les tres modalitats d'accés al Servei d'Ajuda a Domicili previstes en l'esmentada instrucció, a saber, l'accés directe, l'accés ordinari i l'accés d'urgència, amb els respectius procediments.

Els objectius del SAD s'articulen en quatre grans grups:

a) Assistencial:

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>

- Donar suport en la realització d'aquelles activitats de la vida diària que no puguem exercitar per si mateixes, realitzant tasques d'atenció personal i/o domèstiques.
  - Atendre situacions conjunturals de crisi personals o familiar.
  - Promoure l'adequació de l'habitatge a les necessitats de la persona.
- b) Preventiu:
- Col·laborar en el manteniment de la persona usuària en el seu entorn habitual.
  - Millorar l'equilibri personal de l'usuari o usuària, de la seua família i del seu entorn, mitjançant el reforçament dels vincles familiars, veïnals i d'amistat.
  - Evitar o retardar l'internament de persones en institucions.
  - Prevenir el risc de marginació, aïllament o abandó, previndre la progressiva deterioració de les famílies o la seua claudicació en el desenvolupament de les cures.
- c) Rehabilitador:
- Estimular i potenciar la seua autonomia personal.
  - Millorar la capacitat de les persones per a desenvolupar-se en el seu mitjà habitual.
- d) Psicoeducatiu:
- Potenciar un marc de convivència saludable i una relació positiva amb l'entorn personal.
  - Estimular l'adquisició d'hàbits que afavorisquen l'adaptació al medi i faciliten la continuïtat en aquest.
  - Proporcionar elements educatius en competències parentals i marentals.
  - Promoció de l'adquisició de competències personals i socials.
  - Afavorir la participació de les persones i de les unitats de convivència en la vida de la comunitat.

Objectius per a promoure la igualtat entre dones i homes

Aquesta norma objecte d'anàlisi no conté mesures concretes a executar sobre la igualtat de gènere. Excepte en l'apartat relatiu a la baremació on es contempla, en la categoria (2) de "situació sociofamiliar", subcategoria (B) "famílies amb necessitat de suport familiar", concretament en el punt 2.B.3 "situació de violència", l'ítem "víctima de violència de gènere" pel qual es podrà obtenir una puntuació de 2 a sumar a la resta de puntuacions obtingudes en els diferents apartats.

Així mateix, el seu desenvolupament repercutirà de manera directa i indirecta en les dones, tant com usuàries del servei com treballadores, incidint en la situació desigual en la qual les dones es troben respecte a la dels homes, fruit del sistema patriarcal regent en la societat actual.

2) ANÀLISIS DE LA PERTINÈNCIA DE GÈNERE

A la vista de la proposta objecte d'aquest informe, es pot realitzar les següents consideracions:

El reglament del servei d'ajuda a domicili contempla com a persones beneficiàries, totes aquelles persones i unitats de convivència amb residència efectiva en el municipi d'Alcoi, que necessiten

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>

suport per a l'exercici de la seua autonomia i requerisquen assistència per a continuar en el seu entorn habitual. I en concret:

- a) Persones que tinguen reconeguda la situació de dependència i que, a través de la corresponent resolució del Programa individual d'atenció (PIA), se'ls haja prescrit el SAD.
- b) Persones amb dificultats per a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària, no reconegudes com a persones en situació de dependència.
- c) Persones o famílies amb necessitat de suport familiar.

Tal com ha quedat reflectit anteriorment, la proposta no conté mesures específiques per a la consecució de la igualtat de gènere, amb l'excepció de l'acció positiva d'obtenir una puntuació addicional en la baremació quan es té la condició de víctima de violència de gènere. Les persones beneficiàries de les prestacions d'atenció domiciliària són tant homes com dones que requereixen d'una ajuda donada la seua situació de dependència o vulnerabilitat, permetent-los viure el màxim temps possible en el seu entorn i millorant amb això la seua qualitat de vida.

Tanmateix, són les dones les principals usuàries d'aquest servei i com aquestes pateixen en major mesura que els homes les desigualtats existents en la societat, en tots els seus àmbits. Desigualtats estructurals que les perjudiquen i repercuteixen en la possibilitat de participar en igualtat de condicions i de tindre les mateixes oportunitats. Les dones posseeixen índexs de pobresa superiors i presenten major vulnerabilitat social. Tenen una esperança de vida més llarga, viuen més anys que els homes, però també pateixen més malalties i requereixen d'una atenció individualitzada i d'una ajuda extra per a realitzar activitats diàries tant de neteja i higiene personal com en les tasques domèstiques.

Al mateix temps, cal tindre en compte que les persones cuidadores, les treballadores en el servei, tant el municipal com el de gestió privada conveniat amb l'ajuntament, són quasi íntegrament dones. Ratificant la premissa que en el sector serveis d'atenció social dirigit a persones majors existeix un important volum d'ocupació per a dones. Aquesta situació reproduïx els estereotips de gènere a partir dels quals les dones són les encarregades de l'àmbit domèstic i les que proporcionen cures i realitzen les tasques domèstiques.

La posada en marxa del servei d'ajuda domiciliària afectarà positivament en la vida de qui es beneficia d'aquest, ja que la seua qualitat de vida augmentarà i podrà cobrir millor les seues necessitats fruit de la seua situació de dependència. Sent les dones les receptores majoritàries i les més beneficiades.

El reglament del S.A.D té un impacte diferent en les dones que en els homes pel que considerem **pertinent** la realització de l'informe d'avaluació de l'impacte de gènere.

3) ANÁLISIS DE LA SITUACIÓN

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>

La població d'Alcoi és de 60.613 habitants, 29.829 homes enfront de 30.784 dones (dades actualitzades a data 30/03/2021 segons Padró de l'Ajuntament d'Alcoi). Majors de 60 anys són 6.959 homes i 9.009 dones. En tots els grups d'edat a partir dels 60 anys, el grup de les dones és més nombrós, excepte en l'edat de 71 anys, en el qual trobem 307 homes i 299 dones, i en l'edat de 104 anys, en la qual hi ha un únic home amb aqueixa edat i 0 dones.

En el servei del S.A.D que actualment s'ofereix a la ciutadania des del departament de Serveis Socials hi ha, en el moment de la redacció d'aquest informe, 152 persones usuàries. D'elles 111 (86 dones i 25 homes) estan en el S.A.D ordinari i altres 41 (30 dones i 11 homes) en el S.A.D de la dependència. Respecte als treballadors i treballadores del S.A.D, observem que en el S.A.D ordinari hi ha 9 auxiliars dels quals 2 són homes i 7 dones. En el S.A.D de la dependència hi ha 8 auxiliars, 2 homes i 6 dones.

A continuació, veiem la taula resum dels serveis prestats a l'ajuntament d'Alcoi des de gener a octubre de 2021 per "ALMA ATA SALUD", empresa que gestiona el servei d'ajuda a domicili en el municipi d'Alcoi.

En la taula podem veure que les dones són en un gran percentatge les usuàries del servei. El tipus de prestació majoritària és la referent a les tasques domèstiques a persones majors.

Mes	Personas Beneficiarias		Sector			Tipo tarea realizada			
	MUJER	VARO N	Disc/E.M	3ªEdad	Otros	AP	TD	Mx	Ed
Enero	87	35	17	92	13	6	72	35	9
Febrero	94	30	17	93	14	6	72	36	10
Marzo	130	31	17	102	14	6	69	46	10
Abril	101	27	16	99	13	6	70	43	9
Mayo	97	28	15	97	13	6	74	36	9

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>

Junio	93	30	17	96	10	7	72	35	9
Julio	95	29	17	97	10	7	72	36	9
Agosto	93	25	15	93	10	8	73	28	9
Septiembre	90	24	14	91	9	8	71	26	9
Octubre	86	25							
Noviembre									
Diciembre									

Segons les dades de la Conselleria d'Igualtat de Polítiques Inclusives, any 2017, s'observa que el 60% (19.831) de les persones que perceben una prestació econòmica de dependència a la Comunitat Valenciana són dones i el 40% són homes, (13.302). Concretament en les persones majors de 65 anys, el 73% són dones i el 27% homes. Respecte al col·lectiu de persones dependents amb diversitat funcional, el 40% són dones enfront del 60% que són homes.

En el cas de les persones que exerceixen les cures en la prestació de cuidador no professional, el percentatge de dones aconseguix el 83% (22.008) del total. Percentatge molt similar al de professionals dones que treballen en el sector serveis socials (86%).

A aquests factors de dependència majoritàriament present en les dones hem d'unir altres com la distribució desigual de les responsabilitats familiars, domèstiques i de les cures que recau en un major percentatge en elles col·locant-les en desavantatge i té un efecte directe en la seua ocupabilitat, promoció professional o formació. Un altre factor, són els treballs més precaris de les dones amb pitjors condicions, menors salaris, més temporalitat i jornades a temps parcial. La qual cosa, té repercussió en les prestacions que perceben quan arriben l'edat de jubilació sent molt menors que les dels homes. Aquesta situació provoca al seu torn, que les dones siguen principalment les que sol·liciten les ajudes i prestacions públiques, incrementant el seu risc de pobresa.

Tota aquesta situació adquireix majors dimensions en determinades dones que pateixen doble

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>

discriminació per la seua condició de discapacitat, minoria ètnica, víctima de violència de gènere, migració, etc.

4) PREVISIÓ D'EFECTES SOBRE LA IGUALTAT

Mitjançant l'aprovació d'aquesta norma les dones com a principals benefactores del S.A.D podran gaudir de les prestacions que se'ls ofereixen. Deixar de cuidar perquè les cuiden. No obstant això, al mateix temps, si no s'adopten mesures respecte les persones encarregades (professionals o no) de dur a terme aquestes tasques, reproduïm els estereotips de gènere a través dels quals a les dones se'ls reserven les tasques relacionades amb l'àmbit domèstic i de les cures, perpetuant les desigualtats entre dones i homes. És necessari redistribuir aquestes tasques i fomentar la incorporació dels homes en les cures de les persones dependents, així com en la realització de les feines de casa.

D'una banda, considerem que el reglament a aprovar repercuteix positivament en la igualtat de gènere, però sempre tenint present la necessitat d'incorporar als homes a aquest camp d'una manera equitativa. Per a això, els poders públics han d'adoptar les mesures pertinents.

5) VALORACIÓ DE L'IMPACTE DE GÈNERE

Positiu

Cal concloure que el Reglament del Servei d'Ajuda a Domicili de l'Ajuntament d'Alcoi té impacte positiu sobre la igualtat de gènere, atès que la seua regulació incideix en la posició personal i social de dones i homes i afecta a la consecució de la igualtat efectiva.

a) Revisió del llenguatge emprat

La Llei 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, en el seu article 14, epígraf 11, estableix que serà criteri general d'actuació dels poders públics "la implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment en la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques". De manera similar, es recull en l'article 48 de la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre homes i dones.

La revisió del projecte d'ordenança determina que s'utilitza un llenguatge inclusiu i no sexista, excloent termes discriminatoris o androcèntrics.

L'escassetat de dades existents entorn del gènere al respecte del S.A.D, dificulta les possibilitats de reflexió i anàlisi amb indicadors que pogueren oferir informació per a analitzar l'impacte de gènere d'aquest. La transversalitat d'alguns factors podrien llançar claredat en aquest sentit, com ara variables d'edat, estat civil, famílies monoparentals femenines/monoparentals, nivell d'estudis, núm. de fills/es, víctima de violència de gènere, minoria, origen, etc.

6) PROPOSTES DE MODIFICACIÓ

Com a proposta de millora es realitza una puntualització en la taula de baremació per a la concessió de les prestacions reconegudes en el servei d'atenció domiciliària, respecte a l'ítem 2.B.2 "Situació de convivència: mono-parentalitat" de l'apartat B "Situació Socio-Familiar: Famílies amb necessitat de suport familiar". Aquesta puntualització té a veure amb el terme de mono-parentalitat la utilització del qual no s'até al llenguatge inclusiu. Hauria de rectificar-se o afegir monomarentalitat per a no induir a males interpretacions. Atés que en tot el text s'utilitza un llenguatge no sexista, s'entén que hi ha hagut un lapsus en la seua redacció.

Es recomana recopilar les dades desagregades per sexe (tal i com estableix les diferents lleis d'igualtat) de tots els projectes, programes executats en l'àmbit d'actuació de cada departament, la qual cosa permetrà obtindre un retracte més fidedigne de la realitat a partir del qual podrem planificar les diferents actuacions amb perspectiva de gènere fins assolir la igualtat real.

El que s'informa als efectes oportuns.

AGENTE DE IGUALDAD
Fecha Firma: 27/10/2021

Documento firmado electrónicamente (RD 1671/2009). La autenticidad de este documento puede ser comprobada mediante el CSV: [en https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion](https://sedeelectronica.alcoi.org/validacion)
Plaça d'Espanya, 1 – Tel. 965 53 71 00 – Fax 965 53 71 61 – e-mail ajualcoi@alcoi.org – web <http://www.alcoi.org>